

عنوان مقاله:

برهان وجودی آنسلم و نقد آن بر اساس مبانی ملاصدرا

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های فلسفه اسلامی، دوره 9، شماره 14 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سیدحمید طالب زاده - دانشیار دانشگاه تهران

رحمت الله کریم زاده - استادیار دانشگاه علوم اسلامی رضوی

خلاصه مقاله:

برهان وجودی آنسلم برهانی است پیشینی که از راه مفهوم وجود که بر اساس دیدگاه افلاطون همراه با حقیقت وجود است به اثبات خدا می پردازد. او دو تقریر از این برهان ارائه می دهد: نخست اینکه مفهوم خدا مفهومی است که بزرگ تر از آن قابل تصور نیست؛ پس باید این مفهوم در بیرون وجود داشته باشد، در غیر این صورت بزرگ ترین مفهوم قابل تصور نیست. دوم اینکه مفهوم خدا مفهومی ضروری است که نبود آن تصورناپذیر است؛ پس باید در خارج باشد، در غیر این صورت نبود آن قابل تصور است و این خلف است. گونیلو دو اشکال بر این برهان دارد: نخست آنکه ما از مفهوم خدا هیچ گونه تجربه ای نداریم، پس غیر قابل تصور است. دوم آنکه اگر این برهان درست باشد، باید بتوان وجود هر امر نامعقولی را در خارج اثبات کرد. اشکال عمده آکویناس آن است که آنسلم، وجود خارجی خدا را در بزرگ تر شدن مفهوم ذهنی خدا موثر می داند، در حالی که مفهوم بزرگ ترین امر قابل تصور که وجود واقعی داشته باشد، بزرگ تر از هنگامی نیست که وجود واقعی نداشته باشد. تحقق عینی یک مفهوم در خارج، هیچ نقشی در بزرگ تر شدن محتوای مفهومی آن ندارد. اشکال اساسی برهان آنسلم بر مبنای ملاصدرا، رد دیدگاه آنسلم در باب مفاهیم کلی، درآمیختگی میان ضرورت منطقی و فلسفی، درآمیختگی بین مفهوم و مصداق، حمل اولی و شایع صنایع و سرایت حکم مفهوم به مصداق است.

کلمات کلیدی:

برهان وجودی، آنسلم، ملاصدرا، تصور برترین موجود، مفهوم ذهنی، وجود عینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1321452>

